

Hakijan nimi (jos yksityishenkilö, oltava sama kuin yhteyshenkilö)

Yhteyshenkilö (jolle päätös lähetetään)

Lähiosoite

Postinumero ja -toimipaikka

Henkilötunnus ja puhelin

Sähköposti

Suomen riistakeskuksen merkinnät: 300, 345, 370

Rhy nro Pvm / 20

Päätös nro _____

Koordinaatit:

P I

Suomen riistakeskuksen aluetoimistolle

- Etelä-Häme Etelä-Savo Kaakkois-Suomi Kainuu Keski-Suomi Lappi Oulu Pohjanmaa
 Pohjois-Häme Pohjois-Karjala Pohjois-Savo Rannikko-Pohjanmaa Satakunta Uusimaa Varsinais-Suomi

POIKKEUSLUPAHAKEMUS (VAHINKOPERUSTEINEN POIKKEUSLUPA)

- metsästyslain 41 b §:n 1 momentin mukaiset ns. vahinkoperusteiset poikkeusluvut

OHJE: Hakemuslomakkeella voi hakea poikkeusta metsästyslain 5 §:ssä tarkoitettujen riistalintujen ja rauhoittamattomien lintujen pyydystämiseen tai tappamiseen (ks. lomakkeen sivu 5).

Hakija hakee **metsästyslain 41 §:ssä tarkoitettua 41 b §:n 1 momentin mukaista** poikkeuslupaa seuraavasti:

Eläinlaji	Yksilöä	Haettu poikkeusaika
	kpl	/ 20 - / 20
	kpl	/ 20 - / 20
	kpl	/ 20 - / 20
	kpl	/ 20 - / 20

Metsästyslain 41 b §:n 1 momentin mukaiset poikkeusperusteet:

(OHJE! RASTITA SE POIKKEUSPERUSTE, JONKA PERUSTEELLA HAET POIKKEUSLUPAA JA PERUSTELE SE LOMAKKEEN LOPUSSA OLEVISSA KOHDISSA tai erillisellä liitteellä)

Metsästyslain 41 §:ssä tarkoitettu poikkeuslupa metsästyslain 5 §:ssä tarkoitettujen riistalintujen ja rauhoittamattomien lintujen häiritsemiseen, pyydystämiseen tai tappamiseen:

- kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi
- lentoturvallisuuden takaamiseksi
- viljelmille, kotieläimille, metsille, kalavesille ja vesistöille koituvan vakavan vahingon estämiseksi
- kasviston ja eläimistön suojelemiseksi
- tutkimus- ja koulutustarkoituksessa, kannan lisäämis- ja uudelleenistutustarkoituksessa sekä tehdäkseen mahdolliseksi näitä varten tapahtuvan kasvatuksen

**Poikkeuslupahakemus koskee metsästyslain 41 b §:n 1 momentissa tarkoitettua vahinkojen es-
tämistilannetta. Tämän vuoksi (OHJE: rastita haettava poikkeamistarve ja yksilöi se sekä perustele
se oheisessa selvityksessä tai erillisellä liitteellä):**

- haen lisäksi lupaa poiketa metsästyslain 32 §:ssä säädetystä moottorikäyttöisten kulkuneu-
vojen käytön rajoituksista seuraavasti (koskee vain riistaeläimiä):
- haen lisäksi lupaa poiketa metsästyslain 33 §:ssä säädetystä pyyntivälineitä ja pyyntimene-
telmiä koskevista kielloista seuraavasti:
- ääntä synnyttävä koneellinen laite   muu, mikä
- haen lisäksi lupaa poiketa metsästyslain 34 §:n nojalla annetun valtioneuvoston asetuksen
kielloista seuraavasti:
- elävänä pyytävä loukku   muu, mikä
- haen lisäksi lupaa poiketa metsästyslain 35 §:ssä säädetystä metsästysaseen kuljettamista
koskevista säännöksistä seuraavasti:
- haen lisäksi lupaa poiketa metsästyslain 51 §:n 1 momentissa säädetystä koiran kiinnipito-
velvollisuudesta seuraavasti:

OHJE: Poikkeuslupa voidaan myöntää vuotta pidemmäksi (mutta enintään viideksi vuodeksi) ajaksi: 1) pysy-
västi perustetulle kohteelle, 2) eläimistön suojelemisen perusteella, 3) tutkimusperusteella tai 4) luonnonhoi-
tohankkeen yhteydessä.

Haen lupaa kahdeksi kolmeksi neljäksi viideksi vuodeksi.

Perustelut (miksi?):

Alue, jolle poikkeuslupaa haetaan, sijaitsee (kunta/kunnat):

Alueen pinta-ala, ha:

Alue on rajattu liitteenä olevalle kartalle tai esitetty muussa selvityksessä.

Hakemuksen tarkemmat perustelut esitetään oheisessa selvityksessä tai erillisenä liitteenä.

Paikka ja aika

Hakijan allekirjoitus

Nimen selvennys

Selvitys hakemuksen perusteena olevasta vahingosta tai muusta perusteesta (anna tiedot kunkin hakemuskohdassa mainitun lajin osalta erikseen) :

Arvio vahingon suuruudesta (euroa) (anna tiedot kunkin hakemuskohdassa mainitun lajin osalta erikseen) :

Vahingon estämiseksi tehdyt toimenpiteet (anna tiedot kunkin hakemuskohdassa mainitun lajin osalta erikseen) :

Muu selvitys:

(syy siitä, miksi mm. kielletyt pyyntivälineet ja pyyntimenetelmät ovat tarpeen – pakollinen) (anna tiedot kunkin hakemuskohdassa mainitun lajin osalta erikseen)

OHJEITA

Hakemuksen voi jättää Suomen riistakeskukselle vapaamuotoisena hakemuksena tai tätä lomaketta käyttäen.

Hakemuksessa tarkoitettu poikkeuslupa voidaan myöntää seuraavien lintulajien osalta: kanadanhanhi, merihanhi, metsähanhi, heinäSORSA, tavi, haapana, jousisorSA, heinäTAVI, lapasorsa, punasotka, tukkasotka, haahka, alli, telkkä, tukkakoskelo, isokoskelo, riekko, kiiruna, pyy, teeri, metso, peltopyy, fasaani, nokikana, lehtokurppa ja sepelkyyhky. Lisäksi poikkeuslupa voidaan myöntää seuraavien rauhoittamattomien lintulajien osalta: korppi (poronhoitoalueella), varis, harakka, naakka, harmaalokki, merilokki, kesykyyhky ja räkätiirastas.

LAINSÄÄDÄNTÖÄ

Metsästyslaki

41 § Poikkeusluvut

Suomen riistakeskus voi myöntää luvan poiketa 37 ja 38 §:n sekä 50 §:n 2 momentin mukaisesta rauhoituksesta, kiellosta tai rajoituksesta 41 a-41 c §:ssä säädettyin edellytyksin.

Suomen riistakeskus voi myös muulloin kuin 37 §:n nojalla säädettyinä rauhoitusaikana myöntää 41 a §:n 1 momentissa, 41 b §:n 1 momentissa ja 41 c §:ssä säädettyin edellytyksin poikkeusluvun riistaeläimen tai rauhoittamattoman eläimen häiritsemiseen, pyydystämiseen tai tappamiseen.

Suomen riistakeskus voi 41 a §:n 1 momentissa, 41 b §:n 1 ja 3 momentissa sekä 41 c §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa myöntää luvan poiketa myös 32 §:ssä säädettyistä moottorikäyttöisten kulkuneuvojen käytön rajoituksista, 33 §:ssä säädettyistä pyyntivälineistä ja pyyntimenetelmiä koskevista kielloista, 34 §:n nojalla annetun valtioneuvoston asetuksen säännöksistä ja 35 §:ssä säädettyistä metsästysaseen kuljettamista koskevista säännöksistä sekä 51 §:n 1 momentissa säädetystä koiran kiinnipitovelvollisuudesta. Suomen riistakeskus voi myöntää luvan poiketa 32 §:n 2 momentissa säädetystä moottorikäyttöisten kulkuneuvojen käytön rajoituksesta sekä 35 §:n 3 momentissa säädettyistä metsästysaseen kuljettamista koskevista säännöksistä myös, jos hakija on pysyvästi tai pitkäaikaisesti liikuntarajoitteinen. Suomen riistakeskus voi myöntää luvan poiketa 34 a §:n 1 momentin nojalla annetun asetuksen kiellosta.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä poikkeusluvun myöntämisessä noudatettavasta menettelystä, poikkeuslupaani liitettävistä määräyksistä, poikkeusluvun nojalla saadun saaliin ilmoittamisesta, poikkeusluvun ajallisesta kestosta ja poikkeusluvun edellytysten arvioinnista. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää myös ajankohdista, jolloin 37 §:n mukaisesta rauhoituksesta voidaan poiketa.

Poikkeuslupien ja 41 a §:n 4 momentissa tarkoitettujen alueellisten kiintiön nojalla pyydyttävän saaliin vuotuista määrää voidaan rajoittaa. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä siitä, mitä riistaeläinlajeja tai poikkeusluvun myöntämisperustetta rajoitus koskee, suurimmasta sallitusta saa-

lismäärästä, saalisyksilöiden sukupuolesta ja iästä sekä alueesta, jota rajoitus koskee.

41 b § Edellytykset riistalintujen ja rauhoittamattomien lintujen poikkeusluvulle

Jos muuta tyydyttävää ratkaisua ei ole eikä päätös haittaa lajin suotuisan suojelutason säilyttämistä, 41 §:ssä tarkoitettu poikkeuslupa voidaan myöntää 5 §:ssä tarkoitettujen riistalintujen ja rauhoittamattomien lintujen pyydystämiseen tai tappamiseen:

- 1) kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi;
- 2) lentoturvallisuuden takaamiseksi;
- 3) viljelmille, kotieläimille, metsille, kalavesille ja vesistöille koituvan vakavan vahingon estämiseksi;
- 4) kasviston ja eläimistön suojelemiseksi; tai
- 5) tutkimus- ja koulutustarkoituksessa, kannan lisäämis- ja uudelleenistutustarkoituksessa sekä tehdäkseen mahdolliseksi näitä varten tapahtuvan kasvatuksen.

Poikkeuslupa voidaan myöntää myös tiukasti valvoituissa oloissa ja valikoivasti tiettyjen muiden kuin rauhoittamattomien lintujen pienien määrien tappamiseksi, pyydystämiseksi, hallussa pitämiseksi tai muutoin asiallisen hyötykäytön mahdollistamiseksi.

32 § Moottorikäyttöisten kulkuneuvojen käytön rajoitukset

Riistaeläintä ei pyyntitarkoituksessa saa hätyyttää tai jäljittää ilma-aluksella taikka maalla kulkevalla moottorikäyttöisellä ajoneuvolla eikä aluksella tai veneellä moottorin käydessä.

Riistaeläintä ei saa ampua ilma-aluksesta taikka maalalla kulkevasta moottorikäyttöisestä ajoneuvosta eikä näiden suojasta tai välittömästi pysäyttämisen jälkeen sataa metriä lähempänä näitä eikä myöskään aluksesta tai veneestä moottorin käydessä.

Edellä 1 ja 2 momentissa sanottu ei koske haavoittuneen riistaeläimen lopettamista merialueella aluksesta tai veneestä moottorin käydessä.

33 § Pyyntivälineet ja pyyntimenetelmät

Metsästyksessä on yleisesti kielletty seuraavien pyyntivälineiden ja pyyntimenetelmien käyttö:

- 1) räjähteet;
- 2) myrkyt ja myrkytetyt tai tainnuttavaa ainetta sisältävät syötit;
- 3) tainnuttavat ja tappavat elektroniset laitteet ja sähkölaitteet;
- 4) yöammuntaa varten tarkoitettuja tähtäyslaitteita, jotka elektronisesti suurentavat tai muuttavat kuvaa;
- 5) keinotekoiset valonlähteet ja kohteita valaisevat laitteet sekä peilit ja muut häikäisevät laitteet;
- 6) linnunliimat, lintuverkot ja koudut;
- 7) toimintatavaltaan automaattiset aseet sekä sellaiset itselataavat aseet, joiden lippaaseen mahtuu enemmän kuin kolme patruunaa;
- 8) kaasun tai savun avulla pyydystämisen tai tappamisen;
- 9) elävien eläinten käyttö houkuttimena;
- 10) haudat ja ansat, joihin on sijoitettu ampuma-ase tai keihäs tai muu näihin verrattava väline, sekä muut vas-

taavanlaiset pyyntilaitteet, jotka ovat ihmisille tai kotieläimille vaarallisia;

11) raudat, jotka eivät tapa heti;

12) varsijousi tai sitä vastaava jousiase;

13) keihäs, vipukeihäs, harppuuna tai muu niitä vastaava ase;

14) puhallusputki;

15) ääntä synnyttävä koneellinen laite.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, metsästystä koskevat seuraavat kiellot ja rajoitukset:

1) vesilintujen metsästyksessä ei saa käyttää lyijyhauleja;

2) riistanisäkkäiden metsästyksessä ei saa käyttää toiminnaltaan tai käyttötavaltaan valikoimattomia verkkoja;

3) jos karhun metsästykseseen on myönnetty poikkeuslupa 41 a §:n 3 tai 4 momentin nojalla:

a) metsästyksessä ei saa käyttää haaskaa eikä ihmisen perustamaa ravintoon tai hajuun perustuvaa karhun houkutinta;

b) karhua ei saa nurmipeltoa lukuun ottamatta ampua pelloilta, jolta satoa ei ole korjattu;

c) karhua ei saa ajaa eikä ampua pesästä.

Edellä 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettu keinovalonvalonlähteen käytön kiellosta voidaan kuitenkin poiketa käyttämällä kiinteää keinovaloa villisian ja supikoiran metsästyksessä villisian ruokintapaikalla.

Kiellosta tuottaa eläimelle tarpeetonta kipua ja tuskaa säädetään eläinsuojelulain 3 §:ssä ja eläinten lopettamisesta mainitun lain 32 §:ssä.

34 § Pyyntivälineitä ja pyyntimenetelmiä koskevat tarkemmat säännökset

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin:

1) ampuma-aselain (1/1998) 6 §:ssä tarkoitettujen ampuma-aseiden ja patruunoiden ominaisuuksista ja käytämisestä;

2) metsästysjousen ja nuolien ominaisuuksista ja käytämisestä;

3) ilma-aseiden ominaisuuksista ja käytämisestä;

4) loukkujen, ansalangan, rautojen, jalkanarun, lehtipuhaltimen ja verkon ominaisuuksista ja käytämisestä; sekä

5) pyyntimenetelmissä noudatettavista menettelytavoista.

Sen lisäksi, mitä 33 §:ssä säädetään, valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää rajoituksia pyyntivälineiden ja pyyntimenetelmien käyttöön. Rajoitukset voivat koskea tiettyä:

1) pyyntivälinettä;

2) pyyntimenetelmää;

3) aluetta;

4) ajankohtaa; sekä

5) eläinlajia.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin 33 §:ssä säädetyn estämättä ampuma-aseen ja patruunan sekä keinovalon käyttämisestä haavoittunutta tai pyydystettyä taikka muutoin avuttomassa tilassa olevaa eläintä jäljitettäessä ja lopetettaessa.

35 § Metsästysaseen ja metsästysjousen kuljettaminen

Metsästysasetta tai metsästysjousta ei saa ilman lupailista tarkoitusta tai metsästysoikeuden haltijan suostumusta kuljettaa muutoin kuin lataamattomana suojuksessa sellaisella alueella, jolla henkilöllä ei ole metsästysoikeutta tai metsästyslupaa. Tämä ei kuitenkaan koske metsästysalueeseen rajoittuvaa yleistä tietä.

Metsästysaseen tai metsästysjousen on ilmaaluksessa, maalla kulkevassa moottorikäyttöisessä ajoneuvossa sekä aluksessa ja veneessä moottorin käydessä oltava lataamaton ja sijoitettuna suojukseen tai suojattuun tilaan. Tämä ei kuitenkaan koske aseiden kuljettamista merialueella 32 §:n 3 momentissa tarkoitettussa tapauksessa.

Metsästysaseen tai metsästysjousen kuljettaminen moottorikäyttöisellä ajoneuvolla maastossa on kielletty.

Asetta saa kuitenkin kuljettaa maastossa virantoimituksessa oleva henkilö, jolle aseeseen mukanaolo virantoimituksen laadusta johtuen on tarpeen sekä suoritettaessa poliisiin pyynnöstä virka- tai virka-aputehtävää.

Edellä 3 momentissa säädetyn kiellon estämättä lataamattomasta metsästysasetta tai metsästysjousta saa kuitenkin kuljettaa moottorikäyttöisellä ajoneuvolla suojuksessa, suojatussa tilassa tai tilassa, mistä se ei ole välittömästi käytettävissä metsästykseseen:

1) jääpeitteisellä vesialueella;

2) maastoliikennelain (1710/1995) 13 §:n mukaisella moottorikelkkailureitillä ja maastoon merkityllä kulkurallalla;

3) siirryttäessä maastossa vakiintunutta kulku-uraa pitkin tietyhteyttä vailla olevalle majoituspaikalle, majoitusrakennukselle tai kiinteistölle;

4) saalista noudettaessa, ja elävänä pyytävää loukkua tai jalkanarua koettaessa; sekä

5) kuljettaessa ampujana toimivaa henkilöä metsästyksenjohtajan ennakkoon osoittamalle ampumapaikalle.

Lisäksi Suomen riistakeskuksen myöntämällä luvalla saa kuljettaa metsästysasetta tai metsästysjousta moottorikäyttöisellä ajoneuvolla maastossa suojuksessa, suojatussa tilassa tai tilassa, mistä se ei ole välittömästi käytettävissä metsästykseseen, jos kuljetukseen on muu kuin 4 momentissa säädetty hyväksyttävä peruste. Suomen riistakeskus voi asettaa päätöksessään aluetta sekä metsästysasetta koskevia tarkempia lupaehtoja.

Suomen riistakeskus voi peruuttaa voimassaolevan 5 momentin mukaisen luvan, jos luvan saaja rikkoo tämän lain tai sen nojalla annettuja säännöksiä. Sama koskee olennaista lupaehtojen rikkomista. Peruutetun luvan saajalle ei myönnetä samana metsästysvuonna uutta vastaavaa lupaa ennen kuin aiemman luvan peruuttaminen on lainvoimaisesti ratkaistu tai peruuttaminen kumotaan.

51 § Koiran kiinnipitovelvollisuus

Maaliskuun 1 päivästä elokuun 19 päivään ulkona oleva koira on pidettävä kytkettynä tai siten, että se on välittömästi kytkettävissä.

Edellä 1 momentissa sanottu ei kuitenkaan koske:

1) alueen omistajan tai haltijan luvalla pihamaalla tai puutarhassa taikka koiran pitämiseen varatulla aidatulla alueella olevaa koira;

2) viittä kuukautta nuorempaa koira;

3) paimentamis-, opas- tai vartiointitehtävässä taikka muussa sen laatuudessa palvelutehtävässä olevaa koira;

4) poliisin, tullilaitoksen, puolustusvoimien tai rajavartiolaitoksen tehtävässä olevaa koira; eikä

5) koira, jota koulutetaan 3 tai 4 kohdassa tarkoitettuun tehtävään.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu velvollisuudesta saadaan poiketa, kun muuta kuin ajavaa koira käytetään metsästykseseen. Kiellosta saadaan poiketa myös, kun kanakoira tai muuta lintukoira koulutetaan rauhoitettuja riistaeläimiä niiden lisääntymisaikana häiritsemättä.

Suomen riistakeskukselle osoitettu lupahakemus tulee lähettää

joko postitse osoitteella:

Suomen riistakeskus
LH-kirjaamo
Sompiontie 1
00730 Helsinki

tai sähköpostilla:

lupahallinto.kirjaamo@riista.fi